

Số: 1397/BC-CAT

Bến Tre, ngày 01 tháng 12 năm 2017

BÁO CÁO
Trả lời chất vấn của đại biểu Nguyễn Đăng Minh

Ngày 27/11/2017, Công an tỉnh nhận được phiếu chất vấn của đại biểu Nguyễn Đăng Minh về một số nội dung liên quan đến quá trình tố tụng và công tác thi hành án hình sự thời gian qua. Trước hết, thay mặt lãnh đạo Công an tỉnh xin cảm ơn đại biểu đã quan tâm đến công tác của Ngành, góp ý cho lực lượng Công an để kịp thời chấn chỉnh những hạn chế, thiếu sót. Liên quan đến các nội dung mà đại biểu đã đề cập, Công an tỉnh trả lời cụ thể như sau:

1. Thời gian qua, Công an tỉnh luôn quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo việc thực hiện các mặt công tác Công an, đảm bảo đúng quy trình, quy định của pháp luật, nhất là các hoạt động trong quá trình tố tụng; thường xuyên phối hợp với Viện kiểm sát, Tòa án kiểm tra, hướng dẫn, rút kinh nghiệm những mặt làm được, chưa được, trên cơ sở đó thống nhất đề ra giải pháp khắc phục.

Tuy nhiên, có lúc, có nơi còn tồn tại một ít hạn chế, thiếu sót như một số nội dung đại biểu Nguyễn Đăng Minh phản ánh; những hạn chế, thiếu sót này là những vi phạm nhỏ, không mang tính phổ biến, không làm thay đổi bản chất của vụ việc, vụ án và không ảnh hưởng nghiêm trọng đến quá trình tố tụng cũng như thi hành án hình sự. Những tồn tại, hạn chế này do nhiều nguyên nhân chủ quan, khách quan khác nhau, cụ thể như sau:

(1). Đối với phản ánh việc chậm vào sổ thụ lý và phân công điều tra viên xác minh, giải quyết vụ việc; sau khi có kết quả xác minh thì chậm thụ lý

Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2003 và Thông tư liên tịch số 06 chỉ quy định thời hạn giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm (kể từ khi ra Quyết định phân công thụ lý, giải quyết tin báo, tố giác về tội phạm), chứ không quy định về thời hạn thẩm tra xác minh ban đầu. Do đó, đối với một số vụ việc phức tạp, liên quan đến nhiều đối tượng, nhiều địa phương khác nhau, Cơ quan điều tra chưa vào sổ thụ lý, mà phân công điều tra viên tiến hành xác minh ban đầu để phân loại, sau khi có kết quả xác minh, nếu xác định là tố giác, tin báo về tội phạm thì thực hiện quy trình giải quyết theo quy định của pháp luật, nếu xác định không phải là tố giác, tin báo về tội phạm thì trả lời cho các đương sự có liên quan biết. Trường hợp một số tố giác, tin báo về tội phạm sau khi tiến hành kiểm tra, xác minh nhưng chưa đủ căn cứ để ra quyết định giải quyết, Cơ quan điều tra thống nhất với Viện kiểm sát cùng cấp tạm dừng xác minh, khi có căn cứ sẽ phục hồi và giải quyết theo quy định của pháp luật (Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2003 không quy định việc tạm dừng và phục hồi xác minh trong các trường hợp này, các cơ quan tư pháp Trung ương cũng không có văn

bản hướng dẫn). Hạn chế này xuất phát từ việc các quy định của pháp luật chưa thống nhất, rõ ràng, nên việc áp dụng còn nhiều bất cập.

(2). Đối với phản ánh chậm gửi quyết định phân công giải quyết và chuyển hồ sơ sang Viện kiểm sát

Đa số các vụ việc đã có quyết định phân công điều tra viên thụ lý thì Cơ quan điều tra đều gửi quyết định và hồ sơ sang Viện kiểm sát cùng cấp để tiến hành kiểm sát đúng quy định. Tuy nhiên, một vài trường hợp trùng vào những ngày lễ, ngày cuối tuần, thì việc gửi quyết định và hồ sơ sang Viện kiểm sát còn chậm so với quy định, đây là lỗi chủ quan của điều tra viên.

(3). Đối với phản ánh điều tra viên cho đại diện hợp pháp của người bị hại sao chụp tài liệu trong hồ sơ tin báo không đúng quy định

Đối với những vụ án hình sự, việc sao chụp hồ sơ có quy định cụ thể, rõ ràng; đối với những vụ việc đang trong thời gian xác minh, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, thì pháp luật chưa có quy định cụ thể. Thời gian qua, không có trường hợp điều tra viên để người đại diện hợp pháp của người bị hại tiếp xúc và tự ý sao chụp tài liệu trong hồ sơ. Tuy nhiên, đối với một số vụ việc có liên quan đến trách nhiệm dân sự, thì điều tra viên cung cấp cho cơ quan bảo hiểm hoặc cơ quan nơi đương sự có liên quan đang công tác, làm việc để giải quyết vấn đề dân sự, khi đó, trách nhiệm quản lý tài liệu thuộc về các cơ quan này.

(4). Đối với phản ánh thành phần ghi trong biên bản, ký xác nhận không đầy đủ; lập danh chỉ bản không đúng dẫn đến trích lục tiên án, tiên sự không chính xác

Những trường hợp này xuất phát từ lỗi chủ quan của một số điều tra viên và cán bộ có liên quan, tuy nhiên, không ảnh hưởng đến bản chất của vụ việc, vụ án và quá trình tố tụng.

(5). Đối với phản ánh quyết định xử lý vật chứng khi chưa xác định nguồn gốc chủ sở hữu

Thực tế công tác thời gian qua cho thấy, nhiều trường hợp vật chứng là xe mô tô đã bán, sang nhượng qua nhiều chủ sở hữu nhưng không thay đổi tên trong giấy chứng nhận quyền sở hữu, việc xác minh, tìm ra chủ sở hữu theo giấy chứng nhận quyền sở hữu đó gặp nhiều khó khăn, nên trong một số trường hợp, điều tra viên căn cứ vào chủ sở hữu hiện tại để xử lý vật chứng.

(6). Đối với phản ánh ghi sai tư cách tố tụng

Do Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2003 chưa quy định cụ thể, rõ ràng về tư cách của những người tham gia tố tụng, nên việc xác định tư cách của họ gặp khó khăn, nhất là đối với những vụ việc đang trong giai đoạn xác minh ban đầu; do đó, một vài trường hợp điều tra viên xác định chưa chính xác hoặc không xác định được tư cách tham gia tố tụng của họ.

(7). Đối với phản ánh chuyển hồ sơ đình chỉ do hết thời hiệu truy cứu trách nhiệm hình sự sang Viện kiểm sát quá chậm so với quy định

Trường hợp này thuộc về các vụ án đã khởi tố trước đây (khoảng 10 năm trở về trước); do quá trình điều tra không xác định được đối tượng gây án nên Cơ quan điều tra tạm đình chỉ điều tra, nộp lưu hồ sơ. Tuy nhiên, do thời gian lâu, công tác lưu trữ, quản lý chủ yếu là thủ công; một số điều tra viên thụ lý chuyển công tác khác hoặc nghỉ hưu, nên chưa thường xuyên rà soát, chuyển hồ sơ đúng thời gian quy định, đây thuộc về lỗi chủ quan của điều tra viên.

(8). Đối với phản ánh công tác soát xét buồng giam chưa chặt chẽ nên có tình trạng bị can viết thư thông cung

Trường hợp này do bị can lợi dụng sơ hở trong quy định của pháp luật để trao đổi thông tin, tuy nhiên, hành vi này đã được phát hiện, ngăn chặn kịp thời, không ảnh hưởng đến quá trình giải quyết vụ án.

(9). Đối với phản ánh công tác quản lý án treo chưa chặt chẽ, không đúng quy định pháp luật về quản lý đối với người chấp hành án treo

Luật Thi hành án hình sự năm 2010 quy định cụ thể chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan, tổ chức, cá nhân trong việc quản lý, giám sát, giáo dục người chấp hành án phạt tù cho hưởng án treo trong thời gian thử thách, trong đó, giao UBND cấp xã chịu trách nhiệm quản lý, giám sát, giáo dục; Công an cấp xã tham mưu trong quá trình thực hiện. Như vậy, trách nhiệm chính trong quản lý người chấp hành án treo thuộc về UBND cấp xã, lực lượng Công an giữ vai trò tham mưu nòng cốt. Tuy nhiên, thời gian qua, có trường hợp công tác phối hợp quản lý chưa chặt chẽ như phản ánh của đại biểu HĐND, vấn đề này một phần trách nhiệm thuộc về công tác tham mưu của lực lượng Công an.

Những hạn chế nêu trên, Công an tỉnh đều đã có chỉ đạo các đơn vị, địa phương liên quan tổ chức rút kinh nghiệm và hướng dẫn khắc phục chung trong toàn lực lượng, đồng thời, tùy tính chất, mức độ vi phạm mà kiểm điểm, xử lý trách nhiệm của cán bộ điều tra, điều tra viên và Thủ trưởng Cơ quan điều tra theo quy định.

2. Tuy nhiên, đối với một số nội dung đại biểu nêu, Công an tỉnh đã kiểm tra, làm rõ bản chất vụ việc, xin báo rõ để đại biểu theo dõi, cụ thể như sau:

- Về nội dung phản ánh việc không phục hồi vụ án để tiếp tục xác minh khi điều kiện tạm dừng không còn: Theo quy định của pháp luật, những vụ án đã có quyết định khởi tố thì không có trường hợp tạm dừng, mà chỉ có tạm đình chỉ điều tra khi có căn cứ theo quy định của pháp luật; nếu trong thời gian tạm đình chỉ, có căn cứ để phục hồi thì Cơ quan điều tra tiến hành phục hồi và điều tra theo đúng quy định của pháp luật. Qua theo dõi, thời gian qua không có trường hợp chậm hoặc không phục hồi điều tra khi có căn cứ.

- Về nội dung phản ánh phạm nhân cất giấu ma túy, việc này xảy ra tại Trại giam Châu Bình, trực thuộc sự lãnh đạo, quản lý của Tổng cục VIII - Bộ Công an, nên theo quy định, Công an tỉnh không có chức năng quản lý, kiểm tra (qua theo dõi, vấn đề này cũng đã được lãnh đạo Tổng cục VIII chỉ đạo rút kinh nghiệm và có biện pháp chấn chỉnh).

- Về nội dung phản ánh điều tra viên ghi sẵn nội dung bản tự khai đưa cho đối tượng viết bản tự khai (mớm cung), việc này Công an tỉnh đã kiểm tra, khẳng định điều tra viên không ghi sẵn nội dung bản tự khai để đưa cho đối tượng viết lại, mà bản tự khai đó do đối tượng tự viết ở lần làm việc trước, đến những lần làm việc tiếp theo, do thời gian dài nên đối tượng không nhớ chính xác ngày, tháng và các tình tiết có liên quan đã khai trước đó, nên đối tượng đề nghị điều tra viên cho xem lại bản tự khai trước để khai cho phù hợp, do đó, không thể kết luận điều tra viên “mớm cung”.

3. Thời gian tới, để nâng cao chất lượng các hoạt động tổ tụng liên quan đến chức năng, nhiệm vụ của Ngành, kịp thời phát hiện, khắc phục những tồn tại, hạn chế, Công an tỉnh tập trung một số giải pháp trọng tâm sau:

(1). Tiếp tục phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tư pháp trong thực hiện các hoạt động tố tụng, trước mắt, sẽ chỉ đạo Công an các huyện, thành phố và các đơn vị có liên quan tiến hành rà soát, kiểm tra việc thực hiện các hoạt động tố tụng ở đơn vị, địa phương mình, trên cơ sở đó rút kinh nghiệm, hướng dẫn thực hiện thống nhất trong toàn lực lượng, đảm bảo chặt chẽ, đúng quy trình, quy định của pháp luật.

(2). Tập trung nâng cao chất lượng CBCS, nhất là cán bộ điều tra, điều tra viên; mở các lớp tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng, nội dung tập trung các quy định của pháp luật có liên quan đến hoạt động tố tụng, đặc biệt là Bộ luật Hình sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017, Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015, Luật Tạm giữ, Tạm giam..., để vận dụng thực hiện đạt hiệu quả.

(3). Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, hướng dẫn, đôn đốc, nhắc nhở việc chấp hành các quy trình, quy định của pháp luật liên quan đến hoạt động tố tụng; xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm theo quy định. Đồng thời, thường xuyên rà soát những bất cập, hạn chế trong quy định của pháp luật liên quan đến hoạt động tố tụng để kiến nghị sửa đổi, bổ sung cho phù hợp.

(4). Tăng cường lực lượng xuống cơ sở, nâng cao chất lượng đội ngũ Công an cơ sở, để phối hợp làm tốt vai trò tham mưu nòng cốt cho cấp ủy, chính quyền trong công tác thi hành án hình sự, nhất là quản lý án treo, cải tạo không giam giữ.

Với việc thực hiện quyết liệt, đồng bộ các giải pháp trên, cùng với sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan tư pháp, Công an tỉnh sẽ sớm khắc phục được những hạn chế mà đại biểu HĐND đã nêu.

Công an tỉnh Bến Tre báo cáo các đồng chí đại biểu HĐND tỉnh theo dõi./.

Nơi nhận:

- TT HĐND tỉnh (để báo cáo);
- Đại biểu HĐND tỉnh (theo dõi);
- VP. UBND, HĐND tỉnh (theo dõi);
- Lưu: VT, PV11 (TTTTCH).

